

RAJAKYLÄN KOULUN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

RAJAKYLÄN KOULU

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	4
Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta eli tasa-arvolaki (609/1986)	4
Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)	5
2. EDELLINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA	6
3. SELVITYS TASA-ARVOTILANTEESTA	6
3.1. Tilastot sukupuolen mukaan eriteltynä	6
3.2. Erityispiirteitämme	6
3.3. Suunnittelussa käytetyt tietolähteet ja työkalut	7
3.4. Kirjauksia	7
4. SUKUPUOLTEN SYRJIMÄTTÖMYYS JA TASA-ARVON EDISTÄMINEN	8
4.1. Opiskelijavalinnat ja sukupuolten tasa-arvo	8
4.2. Opetuksen järjestäminen ja sukupuolten tasa-arvo	8
4.3. Oppimiserot sekä opintosuoritusten arviointi ja sukupuolten tasa-arvo	8
4.4. Opinto-ohjaus ja opiskeluhuolto ja sukupuolten tasa-arvo	9
4.5. Oppilaitoksen tilat (fyysiset ja sähköiset ympäristöt) ja sukupuolten tasa-arvo	9
4.6. Sukupuoleen perustuvan häirinnän ja seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen ja poistaminen	9
4.7. Muita tunnistettuja kehittämiskohteita sukupuolten tasa-arvon toteutumiseksi	9
5. SYRJIMÄTTÖMYYS JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN	10
5.1. Peruste 1:	10
5.2. Peruste 2	10

5.3. Muita yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta tärkeitä kehittämiskohteita
10

6. Osallisuus ja saavutettavuus 11

6.1. Osallisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 11

6.2. Suunnitelmakauden toimenpiteet tiivistetysti 11

Suunnitelman tekemisen tukimateriaali 13

Julkaisija

Vantaan kaupunki

6/2021

Kasvatus ja oppiminen

Kansikuva: Sercan Alkan

1. JOHDANTO

Tämän suunnitelman tavoitteena on ohjata henkilöstöämme syrjimättömyyteen ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämiseen tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain asettamassa viitekehyksessä. Tässä suunnitelmassa keskitytään toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön eli siihen, miten toimimme syrjimättömästi ja edistämme sukupuolten tasa-arvoa sekä kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta opiskelijoihimme ja yhteistyökumppaneihimme liittyvässä toiminnassamme.

Tämä suunnitelma on täten

- tasa-arvolain 5 a ja 6 c §:n mukainen oppilaitoskohtainen tasa-arvosuunnitelma, joka on laadittu yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa sekä
- yhdenvertaisuuslain 6 §:n mukainen oppilaitoskohtainen suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta eli tasa-arvolaki (609/1986)

Tasa-arvolaissa on kyse sukupuolten tasa-arvon toteutumisesta. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Tasa-arvolain 4 §:n mukaan viranomaisien tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Erityisesti tulee muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista.

Tasa-arvolain 5 §:n mukaan viranomaisien ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän

lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Tasa-arvolain 5 a §:n mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta
- 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Tasa-arvolain 6 c §:n mukaan viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen sekä työnantajien tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Tämä on otettava huomioon oppilaitosten tasa-arvosuunnitelmia valmisteltaessa ja tasa-arvoa edistävistä toimenpiteistä päätettäessä.

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)

Yhdenvertaisuuslain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää. Syrjintä tarkoittaa sitä, että henkilö, esimerkiksi johonkin vähemmistöön kuuluva ihminen, asetetaan muita huonompaan asemaan jonkin henkilöön liittyvän perusteen takia. Usein moni peruste, mukaan lukien sukupuoli, vaikuttaa samanaikaisesti (moniperusteinen tai risteävä syrjintä).

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan,

ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Yhdenvertaisuuslain 6 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

Yhdenvertaisuuslaissa on hyvä huomioida myös positiivista erityiskohtelua koskeva 9 §: "Sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää."

Kouluilla on lakiin perustuva velvollisuus puuttua syrjintään ja häirintään. Koulujen vastuu puuttua häirintään vahvistuu yhdenvertaisuuslain muutoksella 1.6.2023 alkaen, jolloin koulutuksen järjestäjille tulee nykyistä vahvempi vastuu tunnistaa, puuttua ja poistaa häirintää:

- Koulun on ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin oppilaaseen kohdistuvan häirinnän poistamiseksi. Koulutuksen järjestäjä syylistyy syrjintään, jos näin ei toimita.
- Lisäksi häirinnän määritelmä muuttuu siten, että häirintä voi kohdistua yksilön lisäksi myös ihmisryhmään.

2. EDELLINEN TASA-ARVO- JA

YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

Voimassaoloaika: 1.9.2020 -31.7.2023

Keskeiset kehittämiskohteet marraskuussa 2019 tehdyn kyselyn perusteella olivat Sopus-toiminnan sekä tunne- ja kaveritaitojen kehittäminen.

Lyhyt arvio toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Sopu-tiimin toimintamallia on kehitetty ja toimintamalli on kuvattu auki julisteisiin, joita on näkyvillä ympäri koulua. Koteja on informoitu aiheen tiimoilta säännöllisesti. Tavoitteiden mukainen taito- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu on säännöllistä kaikissa luokissa ja kaikilla luokka-asteilla.

Kieku-tiimi on omalta osaltaan edistänyt kieli- ja kulttuuritietoista opetusta koulussamme.

3. SELVITYS TASA-ARVOTILANTEESTA

3.1. Tilastot sukupuolen mukaan eriteltynä

- Opiskelijamäärät vuosikursseittain ja sukupuolittain 16.3.2023

1.lk	146 opp	69 t / 72 p
2.lk	146 opp	82 t / 65 p
3.lk	143 opp	78 t / 65p
4.lk	125 opp	58 t / 67 p
- Ainevalinnat

saksa 9 opp	t 4 / p 5
espanja 26 opp	t 16 / p 10
- Koulumme uudet kielivalinnat (aloitus syksyllä -23):

espanja 21 opp	12 t / 9 p
ruotsi 10 opp	10 t

3.2. Erityispiirteitämme

Koulussamme ei ole oppiainepainotuksia.

Koulumme on 1.-4.lk pienten koulu. Ikäluokat ovat suuria. Oppilaita on 560.

/ 16.3.2023

Koulussamme on 249 oppilasta, joiden äidinkieli muu kuin suomi.

(16.3.2023)

Koulumme kymmenen suurinta kieliryhmää (muu kuin suomi)

ovat:

venäjä	48
somali	40
vietnam	28
arabia	22
viro	22
englanti	14
urdu	11
albania	10
turkki	10
bengali	7

3.3. Suunnittelussa käytetyt tietolähteet ja työkalut

- kouluterveyskysely: 4.lk THL:n kouluterveyskysely
- oppilaitoksen oma kysely. <https://forms.gle/UcCqyF4TEeukB8cg7>
- koonti vastauksista:
https://docs.google.com/document/d/1I0LRr8uB5UPTZ-F-cYiG7m6shpogo1ZIMF6MgT_Fihc/edit?usp=sharing
- opasmateriaali (ks. tukimateriaaleja tämän asiakirjan lopusta)
- Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

3.4. Kirjauksia

Opetuksen järjestäjä on ohjeistanut tayv-suunnittelua:

- koko kaupungin yhteinen Veso-koulutus
- kaupunkitasoinen ys-aika

Suunnitelman tekemiseen osallistuneet henkilöt:

25.1. kaupunkitasoiseen veso-koulutukseen osallistuivat:

Raisa Kaarto, laaja-alainen erityisopettaja

Tea Warinovski, luokanopettaja

Sanna Piitulainen, S2-opettaja

Anne Kallinen, luokanopettaja

29.3. työryhmän kokoontuminen:

Fatemah Al-Samman, monikielinen ohjaaja

monikielinen ohjaaja

Sanna Piitulainen, S2-opettaja

Tea Warinovski, luokanopettaja

Raisa Kaarto, laaja-alainen erityisopettaja

Sean Nugent, kuraattori

Janne Markkanen, luokanopettaja

Anne Kallinen, luokanopettaja

Jyri Peltoniemi, erityisluokanopettaja

Päivi Viljamaa, rehtori

5.4. työryhmä:

Janne Markkanen, luokanopettaja,

monikielinen ohjaaja

Sanna Piitulainen, S2-opettaja

Anne Kallinen, luokanopettaja

Perehdyttiin tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviin käsitteisiin ja ominaispiirteisiin. Suunniteltiin ja toteutettiin Rajakylän koulun oma tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysely.

24.4. työryhmä

Janne Markkanen, luokanopettaja
monikielinen ohjaaja
Sanna Piitulainen, S2-opettaja
Anne Kallinen, luokanopettaja

Analysoitiin koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn tulokset ja päätettiin toimenpiteistä. Kirjoitettiin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma loppuun. Liitteenä työryhmän huomioita kyselyn pohjalta:

https://docs.google.com/document/d/1I0LRr8uB5UPTZ-F-cYiG7m6shpogo1ZIMF6MgT_Fihc/edit?usp=sharing

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma on voimassa 1.8.2023-31.12.2025

Rehtori, johtoryhmä ja oppilaskunta hyväksyivät suunnitelman keväällä 2023.

Koulun johtoryhmä sekä yhteisöllinen hyvinvointiryhmä seuraavat lukukausittain suunnitelman toteutumista.

Suunnitelma on liitetty koulun hyvinvointikansioon ja koulun strategiseen suunnitelmaan.

Henkilöstö on pidetty ajan tasalla suunnitelman laatimisen aikana keväällä 2023. Suunnitelma tiedotetaan 9.8.2023 Vesossa, oppilaat luokittain lukuvuoden alkaessa. Vanhemmat tiedotetaan 9.9.2023 lauantaikoulupäivässä. Vanhempainyhdistys tiedotetaan syksyn aloituskokouksessa.

Suunnitelma löytyy koulun omilta kotisivuilta.

4. SUKUPUOLTEN SYRJIMÄTTÖMYYS JA TASA-ARVON EDISTÄMINEN

Tavoitteemme on, että kaikilla sukupuolilla on samat oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet toteuttaa itseään sekä osallistua yhteiskunnan toimintaan. Tämän

toteutumiseksi tarvitaan sekä oman toimintamme syrjimättömyyttä että tasa-arvon edistämistä kaikessa toiminnassa oppilaitoksessamme.

4.1. Opiskelijavalinnat ja sukupuolten tasa-arvo

Vantaa on jaettu neljään oppilaaksiottoalueeseen. Perusopetuksen aluepäälliköt osoittavat jokaiselle lapselle koulupaikan hänen oman alueensa peruskoulusta, joka on ns. lähikoulu.

Oppilaalle osoitetaan oppilaaksiottoalueelta lähikoulu noudattaen seuraavia perusteita:

1. Oppilaalla on terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy, joka vaikuttaa suoraan siihen, mikä lähikoulu lapselle soveltuu. Kriteerin soveltaminen edellyttää aina huoltajan asiasta esittämää terveydenhuollon ammattihenkilöstön kirjoittamaa lapsen terveydentilaa koskevaa lausuntoa tai muussa erityisessä syyssä asiantuntijalausuntoa, mm. sosiaalihuollon lausuntoa. Lausunto tulee toimittaa aluepäällikölle ennen lähikoulupäätöksen tekemistä.
2. Oppilaan kanssa samassa osoitteessa asuva sisarus käy lähikoulupäätöksellä kyseistä ala-/yläkoulua tai yhtenäisen peruskoulun ala-/yläluokkia koulun alkamisajankohtana.
3. Oppilaan koulumatka väestötietojärjestelmään merkitystä kotiosoitteesta on mahdollisimman turvallinen ja lyhyt.
4. Lähikouluksi ei osoiteta koulua, jonne kunnan tulee järjestää koulukuljetus, jos lähempänä on koulu, johon ei synny kuljetuksen järjestämisvelvoitetta.
5. Mikäli lähikouluksi joudutaan osoittamaan koulu, johon kunnan tulee järjestää koulukuljetus, osoitetaan lähikouluksi ensisijaisesti koulu, johon kuljetus voidaan järjestää julkista joukkoliikennettä käyttäen.
6. Oppilas on ollut ryhmämuotoisessa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa samassa koulussa. Tämän kriteerin soveltaminen edellyttää aina huoltajan hakemusta.

Oppilas voi hakea toissijaiseen kouluun, jos hänelle määritelty lähikoulu ei tyydytä. Tuolloin hakemus toissijaiseen kouluun toimitetaan siihen kouluun, josta

oppilaspaikkaa haetaan. Toissijaisesta koulupaikasta päättää kyseisen koulun rehtori. Rehtorit noudattavat oppilaiden valinnassa yhteisiä periaatteita:

7. Oppilas asuu Vantaalla
8. Oppilaalla on terveydentilaan liittyvä syy
9. Oppilaan sisarus käy asianomaista koulua
10. Oppilas on esiopetuksessa asianomaisessa koulussa. Tämä peruste otetaan huomioon vain valittaessa oppilaita 1. vuosiluokalle.

Mikäli samat hakukriteerit täyttäviä hakijoita on enemmän kuin vapaita oppilaspaikkoja, oppilaat valitaan arpomalla. Oppilasryhmien muodostamisesta on vastuussa rehtori ja/tai hänen valtuuttamansa henkilöt.

4.2. Opetuksen järjestäminen ja sukupuolten tasa-arvo

Kaikki opetusryhmät muodostetaan intersektionaalisesti heterogeenisin perustein. Jokaisella luokka-asteella toimii pienryhmä, jossa opiskelee erityisen tuen oppilaita. Ryhmiä on neljä, joista yhdessä heterogeenisyys ei toteudu. Erityisen tuen tarve ohjaa pienryhmän oppilasvalintaa. Vastuuhenkilönä toimii rehtori.

4.3. Oppimiserot sekä opintosuoritusten arviointi ja sukupuolten tasa-arvo

Rajakylän koulu on 1. - 4. luokista muodostuva koulu. Koulumme oppilaista puolet ovat alkuopetusikäisiä, jotka harjoittelevat vielä koululaistaitoja. Arvioinnin keskiössä ei ole vain oppiaineen sisältö vaan myös oppimisen taidot. Tuen tarpeiden ja opintosuoritusten arviointi ja taulukointi sukupuolittuneesti ei ole olennaista. Vastuuhenkilö: rehtori.

4.4. Opinto-ohjaus ja opiskeluhoolto ja sukupuolten tasa-arvo

Koulussamme toimii oppilashuolto. Terveystenhoitaja on paikalla neljänä päivänä viikossa, kuraattori kolmena päivänä ja koulupsykologi kolmena päivänä. (tarkista)

Oppilaille sukupuolesta riippumatta pyritään järjestämään oppilashuollon tukea tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan.

Oppilashuollon riittävyttä tarkastellaan jatkuvasti pitkin lukuvuotta. Koulumme oppilashuolto saa hyvää tukea Hyks-varhain konsultaatiopalveluista.

Vastuhenkilö/t: Rehtori

4.5. Oppilaitoksen tilat (fyysiset ja sähköiset ympäristöt) ja sukupuolten tasa-arvo

Toimimme kahdessa eri rakennuksessa. Olemme pyrkineet sijoittamaan kaikkia vuosiluokkia molempiin rakennuksiin. Tilat ovat tehokkaassa käytössä, ylimääräisiä tiloja ei toistaiseksi ole. Tila-ahtaudesta on viestitty aluepäällikölle ja olemme saamassa lisätiloja lähivuosina.

Uudempi koulurakennus on esteetön: koulurakennuksessa on hissi, inva-wc:t ja induktiosilmukka. Vanha koulurakennus on olosuhteiden pakosta esteetön vain osittain. Tilannetta seurataan ja kehitetään mahdollisuuksien mukaan.

Uusien tilojen rakentamisessa huomioidaan esteettömyys ja syrjimättömyyden vaatimus.

Kaikilla sukupuolilla on mahdollisuus käyttää kaikkia oppimisen tiloja. Koulussamme kaikki sukupuolet opiskelevat esimerkiksi kaikkia taito- ja taideaineita kaikissa tiloissa tasa-arvoisesti.

Koulussamme suurin osa oppilaiden wc-tiloista ovat sukupuolineutraaleja. Ratkaisun toimivuutta tarkastellaan tarvittaessa.

Sähköisiä ympäristöjä koululla on käytössä opetuksen järjestäjän tarjoamien Chromebookien kautta. Chromebookeissa on käytössä niihin sisäänrakennetut esteettömyystoiminnot ja niitä on mahdollisuus hyödyntää. Chromebookeja on saatavilla kaikille oppilaille sukupuolesta riippumatta ja niiden käyttöön ohjataan tasa-arvoisesti kaikkia sukupuolesta riippumatta.

Vastuhenkilö: rehtori

4.6. Sukupuoleen perustuvan häirinnän ja seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen ja poistaminen

Koulussamme toimii oppilaiden sosiaalisia suhteita tukeva työryhmä. Koulussamme on satsattu yhteisen me-hengen luomiseen. Pyrimme siihen, että koulussamme on tarpeeksi aikuisia valvomassa ja kasvattamassa. Koulun järjestyssäännöt sekä sujuva yhteistyö kodin ja koulun välillä on toiminnan perustana.

Koulumme oppilasprofiili koostuu melko pienistä oppilaista. Koulumme sisäisessä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyssä ilmeni, että koulussamme ei ole sukupuolittunutta kiusaamista tai rajojen rikkomista.

Mikäli koulumme oppilas kohtaa häirintää netissä, hänellä on mahdollisuus kertoa tapahtuneesta häirinnästä myös Someturvan kautta. Koulun aikuiset ovat alati valppaina auttamaan ja selvittämään oppilaiden välisiä, myös häirintään liittyviä, tilanteita.

Syksyllä 2022 tehdyn Kunta10 -tutkimuksen mukaan työyhteisössämme ei noussut aikuisten välisissä suhteissa esille sukupuoleen tai seksuaalisuuteen liittyvää häirintää.

Toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan rehtorin ja hänen valtuuttamiensa henkilöiden johdolla.

Kun oppilas kohtaa häirintää:

1. Sano ei. Tee rajat selväksi.
2. Kerro koulun aikuiselle.
3. Yhdessä aikuisen kanssa selvitetään, mistä on kysymys ja sovitaan jatkotoimenpiteistä.
4. Käytössä ovat koulun normaalit kurinpitomenettelyt.
5. Tarvittaessa otetaan yhteys kotiin.

4.7. Muita tunnistettuja kehittämiskohteita sukupuolten tasa-arvon toteutumiseksi

Rajakylän koulussa pyritään lisäämään henkilökunnan tasa-arvo-osaamista erilaisin koulutusmahdollisuuksin. Koulun oman tasa-arvokysely perusteella tunnistettuja kehittämiskohteita ovat esimerkiksi:

- sukupuolittavan kielenkäytön välttäminen
- stereotyyppisiin sukupuolirooleihin liittyvään kiusaamiseen puuttuminen
- sukupuolten tasa-arvon näkökulman huomioiminen seuraavan vuoden oppimateriaalitulauksia tehdessä

5. SYRJIMÄTTÖMYYS JA

YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Olemme arvioineet syrjimättömyyden toteutumista oppilaitoksessamme yhdenvertaisuuslaissa esitettyjen henkilöön liittyvien perusteiden pohjalta. Erityisen huomion ja yhdenvertaisuustyön kohteiksi nostamme seuraavat henkilöön liittyvät perusteet:

5.1. Peruste 1:

Teettämämme kyselyn mukaan koulumme oppilaista:

- 43,4% on havainnut rasismia
- 16,8% on kokenut rasismia

Kyselyn vastauksissa nousee esille se, että sekä rasismia että syrjivää kiusaamista havaitaan enemmän kuin koetaan. Vaikuttaa myös siltä, että tietoisuus asiasta kasvaa iän myötä. Rasismia koulussamme on kokenut 16,8%. Luku on lähellä koulun ulkopuolella koettua rasismia (20,9%).

Toimenpiteet: Opettajat tiedostavat asian ja jatkavat hyvää työtään rasismiin puuttumisessa. Meidän Rajis ja ProKoulu -toimenpiteet: ehdotetaan, että asia nostetaan esille vanhempainillassa. Opettajia tiedotetaan asiasta ja asiaan keksitään ratkaisuja koulun yhteisöllisyyttä edistävässä työryhmässä. Selvitetään mahdollisuutta antirasismikoulutukseen työajan puitteissa.

5.2. Peruste 2

Sukupuolittunut kiusaaminen ei noussut kyselyssämme merkittävästi esille.

Sen sijaan huomiota kiinnitti 11,1% osuus oppilaista (48/422), jotka vastasivat etteivät uskalla osallistua mieleisiinsä välituntileikkeihin. Näistä vastaajista selkeä enemmistö vastasi olevansa tyttöjä (33/48). Tyttöjen osuus korostui myös kysymyksessä uskalluksesta leikkiä mieleisen kaverin kanssa välitunnilla. Huomion arvoista on, että vastauksissa painottui 3-4 -luokkalaisten tyttöjen osuus.

Toimenpiteet: Opettajat tiedostavat asian ja jatkavat hyvää työtään kaveritaitojen opettamisessa. Yksinäisiä oppilaita ohjataan välitunnilla kohti kavereita. Meidän Rajis ja ProKoulu -toimenpiteet edistävät kaikkien oppilaiden hyvinvointia myös välituntisin. Asia nostetaan esille vanhempainillassa. Opettajia tiedotetaan asiasta ja asiaan keksitään ratkaisuja koulun yhteisöllisyyttä edistävässä työryhmässä.

5.3. Muita yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta tärkeitä kehittämiskohteita

Koulumme opetuksessa kiinnitetään huomiota ihmisoikeuksien, moninaisuuden ja syrjimättömyyden käsittelemiseen eri oppiaineissa. Erityisesti kiinnitetään huomiota havaittuihin epäkohtiin ja etsitään aktiivisesti ihmisoikeuksia, moninaisuutta ja syrjimättömyyttä edistäviä vaihtoehtoja ja ratkaisuja.

Myös oppimateriaalien syrjimättömyyteen kiinnitetään huomiota ja etsitään mahdollisimman syrjimätöntä materiaalia (ml. valokuvat, satujen kuvitukset).

Juhlat, retket ja vierailijat valitaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvokysymykset huomioiden ja mahdollisuuksien mukaan priorisoiden.

Koulussamme huomioidaan erilaiset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät teemapäivät. Huomio kiinnitetään esimerkiksi kansainväliseen naistenpäivään 8.3. ja tasa-arvon päivään 19.3.; lapsen oikeuksien päivään 20.11.; ihmisoikeuksien päivä 10.12. ja Yk:n päivään 24.10. Opettajat päättävät tapauskohtaisesti teemapäivien käsittelyn laajuuden.

Positiivisen erityiskohtelun tarve (esim. tukiopetus) lähtee pedagogisista perusteista käsin ja kohdistuu usein tukea ja kannustusta tarvitseviin oppilaisiin. Seuranta tapahtuu pedagogisen tuen riittävyyden arvioinnin yhteydessä.

6. OSALLISUUS JA SAAVUTETTAVUUS

6.1. Osallisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuvat kanssakäymisessä muiden ihmisten kanssa. Edistämme osallisuutta ja sen rinnalla tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta seuraavanlaisin toimenpitein:

Oppilailla annetaan tarvittaessa tietoa siitä, millä perusteilla heidän kouluarkeaan ohjaavat struktuurit on muodostettu. Oppilaita ja huoltajia osallistetaan koulun arkea koskeviin suunnitelmiin ja päätöksiin esimerkiksi erilaisin kyselyin ja kuulemistilaisuuksin (vanhempainillat). Oppilaat pääsevät osallistumaan koulun juhlatilaisuuksiin sekä katsojan- että esiintyjän rooleissa yhdenvertaisesti. Huoltajat pääsevät seuraamaan juhlatilaisuuksia yhdenvertaisesti.

Yhdenvertaisuus on monikulttuurisen koulumme ydinarvo. Sosiaalisten taitojen opettaminen madaltaa asenteellisia ja kulttuurisia raja-aitoja. Pyrimme erilaisin vuorovaikutuksellisin keinoin edistämään kodin ja koulun yhteistyötä.

6.2. Suunnitelmakauden toimenpiteet tiivistetysti

Asia 1:

Antirasistinen työ oppilaiden välisissä suhteissa

Mitä teemme: Opettajia tiedotetaan asiasta ja asiaan keksitään ratkaisuja koulun yhteisöllisyyttä edistävässä työryhmässä. Selvitetään mahdollisuutta antirasismikoulutukseen työajan puitteissa.

Kuka seuraa (rehtorin lisäksi): Jokainen koulun aikuinen

Toteutuminen (väli- tai loppuarviointi): Arvioidaan suunnitelmakauden päätteeksi

Asia 2: *Oppilaiden tukeminen sosiaalisissa suhteissa erityisesti välituntikontekstissa*

Mitä teemme: Opettajat tiedostavat asian ja jatkavat hyvää työtään kaveritaitojen opettamisessa. Asia nostetaan esille vanhempainillassa. Opettajia tiedotetaan asiasta ja asiaan keksitään ratkaisuja koulun yhteisöllisyyttä edistävässä työryhmässä.

Kuka seuraa (rehtorin lisäksi): Jokainen koulun aikuinen

Toteutuminen (väli- tai loppuarviointi): Arvioidaan suunnitelmakauden päätteeksi

SUUNNITELMAN TEKEMISEN TUKIMATERIAALI

- Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/talous_ja_strategia/strategia/tasa-arvo_ja_yhdenvertaisuus
- MUKANA! Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö toisella asteella, Opetushallitus
www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/mukana-tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuusty-toisella-asteella
- Tasa-arvotyö on taitolaji, Opetushallitus
<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/tasa-arvoty-toitolaji>
- TASA-ARVOKOMPASSI: Työkalu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun, Rauhankasvatusinstituutti
<https://maailmankoulu.fi/wp-content/uploads/2021/01/Tasa-arvokompassi-VAKA.pdf>
- Koulu vailla vertaa, Rauhankasvatusinstituutti
https://rauhankasvatus.fi/wp-content/uploads/2018/02/yhdenvertaisuus_opas_web.pdf
- Oppia kaikille!, Sisäasiainministeriö
<https://yhdenvertaisuus.fi/documents/5232670/5376058/Oppia+kaikille+suomi/09dd5121-d98e-487c-9acf-ee768620da0e/Oppia+kaikille+suomi.pdf>
- Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsitteiden sanasto, THL:n tasa-arvotiedon keskus:
<https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/sukupuoli/tasa-arvosanasto>
- Miehiä ja naisihmisiä – Suomen kielen seksismi ja sen purkaminen, Mila Engelberg, TANE
https://tane.fi/documents/1429808/1854322/TANE_Miehia_ja_naisihmisia

[verkko_valmis.pdf/d7b558dc-74ed-4981-0b06-f890ff2973d5/TANE_Miehia_ja_naisihmisia_verkko_valmis.pdf](#)

- [Sukupuolten segregaaion lieventämisestä, SEGLI-hanke](#)
[https://www.kaikkienduuni.fi/news/2019/3/8/koulutusaineisto-sukupuolen mukaisen-segregaation-syyt-ja-keinoja-segregaation-lieventmiseksi](https://www.kaikkienduuni.fi/news/2019/3/8/koulutusaineisto-sukupuolen_mukaisen-segregaation-syyt-ja-keinoja-segregaation-lieventmiseksi)
- [https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/tasa-arvon-edistaminen/tietopa ketti-sateenkaarilapsista-ja-nuorista-ammattilaiselle](https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/tasa-arvon-edistaminen/tietopa_ketti-sateenkaarilapsista-ja-nuorista-ammattilaiselle)
- [Johdanto antirasismikoulutukseen - THL](#)
- Keskustelu koko kaupungin ja/tai oman palvelualueen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiantuntijan kanssa (pvm.)
- Koulutustilaisuus (pvm.)

